

Lektion 17, Flervariabelanalys den 23 februari 2000

16.4.2 Använd Gauss sats för att beräkna flödet av

$$\mathbf{F} = ye^z \mathbf{e}_x + x^2 e^z \mathbf{e}_y + xy \mathbf{e}_z$$

ut ur sfären S med ekvationen

$$x^2 + y^2 + z^2 = a^2$$

där $a > 0$.

Flödet ut ur sfären S ges av

$$\iint_S \mathbf{F} \cdot d\mathbf{S},$$

som enligt Gauss sats är lika med

$$\begin{aligned} \iint_S \mathbf{F} \cdot d\mathbf{S} &= \iiint_V \nabla \cdot \mathbf{F} dV \\ &= \iiint_V \left(\frac{\partial}{\partial x}, \frac{\partial}{\partial y}, \frac{\partial}{\partial z} \right) \cdot (ye^z, x^2 e^z, xy) dV \\ &= \iiint_V \left(\frac{\partial}{\partial x}(ye^z) + \frac{\partial}{\partial y}(x^2 e^z) + \frac{\partial}{\partial z}(xy) \right) dV \\ &= \iiint_V (0 + 0 + 0) dV = 0. \end{aligned}$$

16.4.4 Använd Gauss sats för att beräkna flödet av

$$\mathbf{F} = x^3 \mathbf{e}_x + 3yz^2 \mathbf{e}_y + (3y^2 z + x^2) \mathbf{e}_z$$

ut ur sfären S med ekvationen

$$x^2 + y^2 + z^2 = a^2$$

där $a > 0$.

Flödet ut ur sfären S ges av

$$\iint_S \mathbf{F} \cdot d\mathbf{S}.$$

Gauss sats ger att flödet är lika med

$$\begin{aligned} \iint_S \mathbf{F} \cdot d\mathbf{S} &= \iiint_V \nabla \cdot \mathbf{F} dV \\ &= \iiint_V \left(\frac{\partial}{\partial x}, \frac{\partial}{\partial y}, \frac{\partial}{\partial z} \right) \cdot (x^3, 3yz^2, 3y^2 z + x^2) dV \\ &= \iiint_V \left(\frac{\partial}{\partial x}(x^3) + \frac{\partial}{\partial y}(3yz^2) + \frac{\partial}{\partial z}(3y^2 z + x^2) \right) dV \\ &= \iiint_V (3x^2 + 3z^2 + 3y^2) dV = 3 \iiint_V (x^2 + y^2 + z^2) dV, \end{aligned}$$

där V är klotet $x^2 + y^2 + z^2 \leq a^2$ som innesluts av ytan S . Eftersom området V är helt rotationssymmetriskt och integranden är $x^2 + y^2 + z^2$ inför vi sfäriska koordinater. Området beskrivs då som

$$0 \leq \theta \leq 2\pi, \quad 0 \leq \varphi \leq \pi, \quad 0 \leq r \leq a.$$

Integranden blir

$$x^2 + y^2 + z^2 = r^2,$$

och volymelementet blir

$$dV = r^2 \sin \varphi d\theta d\varphi dr.$$

Flödet ges alltså av

$$\begin{aligned} &= 3 \int_0^{2\pi} d\theta \int_0^\pi \sin \varphi d\varphi \int_0^a r^4 dr = 3 \cdot 2\pi \cdot \left[-\cos \varphi \right]_0^\pi \cdot \left[\frac{1}{5} r^5 \right]_0^a \\ &= 3 \cdot 2\pi \cdot 2 \cdot \frac{1}{5} a^5 = \frac{12}{5} \pi a^5. \end{aligned}$$

16.4.8 Beräkna flödet av

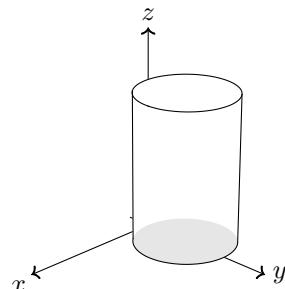
$$\mathbf{F} = x^2 \mathbf{e}_x + y^2 \mathbf{e}_y + z^2 \mathbf{e}_z$$

ut ur randen till cylindern $x^2 + y^2 \leq 2y$, $0 \leq z \leq 4$.

Med kvadratkomplettering kan vi skriva cylinderns ekvation i standardform

$$x^2 + y^2 \leq 2y \quad \Leftrightarrow \quad x^2 + (y - 1)^2 \leq 1.$$

Cylindern har alltså mittpunkt i $(x, y) = (0, 1)$ och radie 1. I z -led ligger cylindern mellan $z = 0$ och $z = 4$.

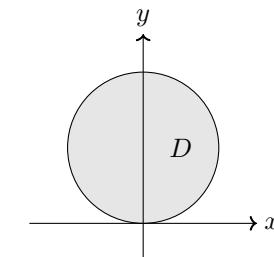

Cylinderns rand består av tre ytstycken, dels cylinderns mantelyta, och dels de två cirkulära ändytorna.

För att beräkna flödet måste vi därför dela upp flödesintegralen i tre integraler över respektive ytstycke. Om vi däremot använder Gauss sats blir flödesintegralen en trippelintegral över hela cylindern. Gauss sats ger

$$\begin{aligned} \iint_S \mathbf{F} \cdot d\mathbf{S} &= \iiint_V \nabla \cdot \mathbf{F} dV = \iiint_V \left(\frac{\partial}{\partial x}, \frac{\partial}{\partial y}, \frac{\partial}{\partial z} \right) \cdot (x^2, y^2, z^2) dV \\ &= \iiint_V (2x, 2y, 2z) dV = 2 \iint_D dx dy \int_0^4 (x + y + z) dz \\ &= 2 \iint_D \left[(x + y)z + \frac{1}{2}z^2 \right]_0^4 dx dy = 2 \iint_D (4(x + y) + 8) dx dy, \end{aligned}$$

där D är projektionen av cylindern på x, y -planet, d.v.s. $D : x^2 + (y - 1)^2 \leq 1$.

Integralen över D kan vi dela upp i tre termer

$$8 \iint_D x dx dy + 8 \iint_D (y - 1) dx dy + 24 \iint_D dx dy.$$

Eftersom området D är spegelsymmetrisk i y -axeln och x är en udda funktion är den första integralen lika med 0. I den andra integralen är $y - 1$ en udda funktion kring linjen $y = 1$ och D spegelsymmetrisk i samma linje. Den andra integralen är också den noll. Den tredje integralen är 24 gånger områdets area, d.v.s. $24 \cdot \pi \cdot 1^2 = 24\pi$.

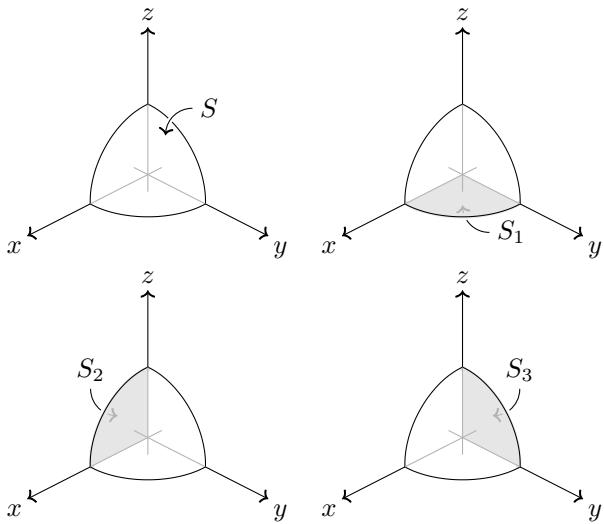
Flödet ut ur cylindern är alltså 24π .

16.4.12 Bestäm flödet av

$$\mathbf{F} = (y + xz) \mathbf{e}_x + (y + yz) \mathbf{e}_y - (2x + z^2) \mathbf{e}_z$$

upp genom den del av sfären $x^2 + y^2 + z^2 = a^2$ i första oktanten.

Låt S beteckna den del av sfären som ligger i första oktanten. Låt vidare S_1 , S_2 och S_3 beteckna de tre sidoytor i koordinatplanen i första oktanten som begränsas av sfären.

Tillsammans innesluter S , S_1 , S_2 och S_3 en åttendedel av ett klot med radie a . Flödet ut ur denna åttendedel är enligt Gauss sats

$$\begin{aligned} & \iint_S \mathbf{F} \cdot d\mathbf{S} + \iint_{S_1} \mathbf{F} \cdot d\mathbf{S} + \iint_{S_2} \mathbf{F} \cdot d\mathbf{S} + \iint_{S_3} \mathbf{F} \cdot d\mathbf{S} \\ &= \iiint_V \nabla \cdot \mathbf{F} dV \\ &= \iiint_V \left(\frac{\partial}{\partial x}, \frac{\partial}{\partial y}, \frac{\partial}{\partial z} \right) \cdot (y + xz, y + yz, -2x - z^2) dV \\ &= \iiint_V \left(\frac{\partial}{\partial x}(y + xz) + \frac{\partial}{\partial y}(y + yz) + \frac{\partial}{\partial z}(-2x - z^2) \right) dV \end{aligned}$$

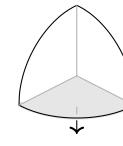
$$\begin{aligned} &= \iiint_V (z + 1 + z - 2z) dV = \iiint_V dV \\ &= \text{Volym av } V = \frac{1}{8} \cdot \frac{4}{3}\pi a^3 = \frac{1}{6}\pi a^3. \end{aligned}$$

Alltså är

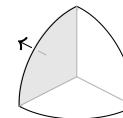
$$\iint_S \mathbf{F} \cdot d\mathbf{S} = \frac{1}{6}\pi a^3 - \iint_{S_1} \mathbf{F} \cdot d\mathbf{S} - \iint_{S_2} \mathbf{F} \cdot d\mathbf{S} - \iint_{S_3} \mathbf{F} \cdot d\mathbf{S}.$$

På de tre koordinatplanytorna ges ytelementet och vektorfältet av

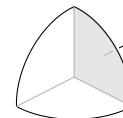
$$\begin{aligned} S_1 : \quad d\mathbf{S} &= (0, 0, -1) dx dy \\ \mathbf{F}(x, y, 0) &= (y, y, -2x) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} S_2 : \quad d\mathbf{S} &= (0, -1, 0) dx dz \\ \mathbf{F}(x, 0, z) &= (xz, 0, -2x - z^2) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} S_3 : \quad d\mathbf{S} &= (-1, 0, 0) dy dz \\ \mathbf{F}(0, y, z) &= (y, y + yz, -z^2) \end{aligned}$$

Vi får

$$\begin{aligned} \iint_S \mathbf{F} \cdot d\mathbf{S} &= \frac{1}{6}\pi a^3 - \iint_{S_1} (y, y, -2x) \cdot (0, 0, -1) dx dy \\ &\quad - \iint_{S_2} (xz, 0, -2x - z^2) \cdot (0, -1, 0) dx dz \\ &\quad - \iint_{S_3} (y, y + yz, -z^2) \cdot (-1, 0, 0) dy dz \\ &= \frac{1}{6}\pi a^3 - \iint_{S_1} 2x dx dy - \iint_{S_2} 0 dx dz - \iint_{S_3} -y dy dz \\ &= \{ \text{polära koordinater i respektive plan} \} \\ &= \frac{1}{6}\pi a^3 - 2 \int_0^{\pi/2} \cos \theta d\theta \int_0^a r^2 dr + \int_0^{\pi/2} \cos \theta d\theta \int_0^a r^2 dr \\ &= \frac{1}{6}\pi a^3 - 2 \cdot 1 \cdot \frac{1}{3}a^3 + 1 \cdot \frac{1}{3}a^3 = \frac{1}{6}\pi a^3 - \frac{1}{3}a^3. \end{aligned}$$

16.5.2 Beräkna

$$\oint_C y \, dx - x \, dy + z^2 \, dz$$

runt skärningskurvan C mellan cylindern $z = y^2$ och cylindern $x^2 + y^2 = 4$, som genomlöps moturs sett från en punkt högt belägen på z -axeln.

Linjeintegralen kan vi skriva som

$$\oint_C y \, dx - x \, dy + z^2 \, dz = \oint_C (y, -x, z^2) \cdot (dx, dy, dz) = \oint_C \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r}.$$

Vi ska lösa uppgiften med två metoder.

METOD 1 (explicit uträkning)

Skärningskurvan C uppfyller båda ytornas ekvationer

$$x^2 + y^2 = 4, \quad (1)$$

$$z = y^2. \quad (2)$$

Ekvation (1) ger att kurvans x - och y -koordinater ligger på en cirkel med mittpunkt i origo och radie 2. Vi kan därför beskriva kurvans x - och y -koordinater med standardparametriseringen

$$x = 2 \cos t,$$

$$y = 2 \sin t.$$

Ekvation (2) ger att

$$z = y^2 = 4 \sin^2 t.$$

Eftersom dessa uttryck för x , y och z är 2π -periodiska i t har kurvan parameterformen

$$\mathbf{r}(t) = (2 \cos t, 2 \sin t, 4 \sin^2 t) \quad (0 \leq t \leq 2\pi).$$

Om vi låter t gå från 0 till 2π så genomlöps kurvan i positiv riktning. Vi får

$$\mathbf{F}(\mathbf{r}(t)) = (y(t), -x(t), z(t)^2) = (2 \sin t, -2 \cos t, 16 \sin^4 t),$$

$$d\mathbf{r}(t) = \frac{d\mathbf{r}}{dt} dt = (-2 \sin t, 2 \cos t, 8 \sin t \cos t) dt.$$

Linjeintegralen blir

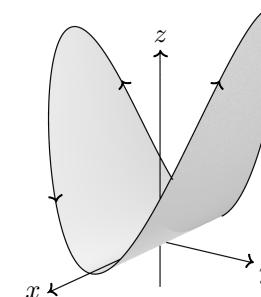
$$\begin{aligned} \oint_C \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r} &= \int_0^{2\pi} \mathbf{F}(\mathbf{r}(t)) \cdot d\mathbf{r}(t) \\ &= \int_0^{2\pi} 2 \sin t \cdot (-2 \sin t) dt - 2 \cos t \cdot 2 \cos t dt + 16 \sin^4 t \cdot 8 \sin t \cos t dt \\ &= -4 \int_0^{2\pi} (\sin^2 t + \cos^2 t) dt + 128 \int_0^{2\pi} \sin^5 t \cos t dt \\ &= -4 \cdot 2\pi + 128 \left[\frac{1}{6} \sin^6 t \right]_0^{2\pi} = -8\pi + 0 = -8\pi. \end{aligned}$$

METOD 2 (Stokes sats)

Enligt Stokes sats har vi att

$$\oint_C \mathbf{F} \cdot d\mathbf{S} = \iint_S (\nabla \times \mathbf{F}) \cdot d\mathbf{S},$$

för alla ytor S som har C som randkurva och med C positivt orienterad relativt S . I vårt fall kan vi välja ytan S som den del av $z = y^2$ innanför cylindern $x^2 + y^2 = 4$.

Då är

$$\begin{aligned}\nabla \times \mathbf{F} &= \begin{vmatrix} \mathbf{e}_x & \mathbf{e}_y & \mathbf{e}_z \\ \frac{\partial}{\partial x} & \frac{\partial}{\partial y} & \frac{\partial}{\partial z} \\ y & -x & z^2 \end{vmatrix} \\ &= \left(\frac{\partial z^2}{\partial y} - \frac{\partial(-x)}{\partial z}, -\frac{\partial z^2}{\partial x} + \frac{\partial y}{\partial z}, \frac{\partial(-x)}{\partial x} - \frac{\partial y}{\partial y} \right) \\ &= (0 - 0, -0 + 0, -1 - 1) = (0, 0, -2), \\ d\mathbf{S} &= \pm \left(\frac{\partial z}{\partial x}, \frac{\partial z}{\partial y}, -1 \right) dx dy = \pm(0, 2y, -1) dx dy.\end{aligned}$$

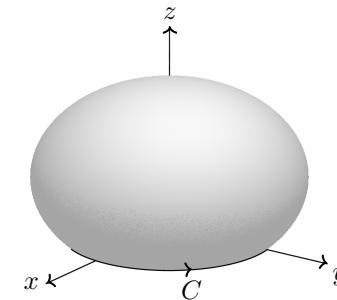
För att inducera en positiv orientering av randen ska vi välja minustecknet i $d\mathbf{S}$ så att $d\mathbf{S}$ pekar uppåt.

Vi får att

$$\begin{aligned}\oint_C \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r} &= \iint_S (\nabla \times \mathbf{F}) \cdot d\mathbf{S} = \iint_D (0, 0, -2) \cdot (0, -2y, 1) dx dy \\ &= -2 \iint_D dx dy = -2 \cdot \text{area}(D) = -2 \cdot \pi 2^2 = -8\pi,\end{aligned}$$

där D är ytan S :s projektion på x, y -planet, d.v.s. $D : x^2 + y^2 \leq 4$.

Ytan S är alltså den del av ellipsoiden med mittpunkt i $(0, 0, 1)$ och halvaxlar $\sqrt{6}$, $\sqrt{6}$ och $\sqrt{3}$ som har positiv z -koordinat.

Enligt Stokes sats kan flödesintegralen i uppgiftstexten skrivas

$$\iint_S \text{rot } \mathbf{F} \cdot d\mathbf{S} = \oint_C \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r},$$

där C är randkurvan till S i planet $z = 0$, d.v.s.

$$x^2 + y^2 + 2(0 - 1)^2 = 6 \quad \Leftrightarrow \quad x^2 + y^2 = 4.$$

Eftersom $d\mathbf{S}$ är utåtriktad induceras en positiv riktning hos C i x, y -planet. Kurvan C , som är en cirkel med mittpunkt i origo och radie 2, kan därför skrivas i parameterformen

$$\mathbf{r}(t) = (2 \cos t, 2 \sin t, 0) \quad (0 \leq \underset{\rightarrow}{t} \leq 2\pi).$$

Längs kurvan ges vektorfältet och kurvelementet av

$$\begin{aligned}\mathbf{F}(\mathbf{r}(t)) &= (0 - y(t)^3, x(t)^3 \cdot 1, 0) = (-8 \sin^3 t, 8 \cos^3 t, 0), \\ d\mathbf{r}(t) &= \dot{\mathbf{r}}(t) dt = (-2 \sin t, 2 \cos t, 0) dt.\end{aligned}$$

Vi får

$$\begin{aligned}\iint_S \text{rot } \mathbf{F} \cdot d\mathbf{S} &= \oint_C \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r} \\ &= \int_0^{2\pi} (-8 \sin^3 t, 8 \cos^3 t, 0) \cdot (-2 \sin t, 2 \cos t, 0) dt\end{aligned}$$

16.5.4 Beräkna

$$\iint_S \text{rot } \mathbf{F} \cdot d\mathbf{S},$$

där S är ytan $x^2 + y^2 + 2(z - 1)^2 = 6$, $z \geq 0$, $d\mathbf{S}$ är riktad ut från S , och

$$\mathbf{F} = (xz - y^3 \cos z) \mathbf{e}_x + x^3 e^z \mathbf{e}_y + xyz e^{x^2+y^2+z^2} \mathbf{e}_z.$$

Vi skriver S i standardform

$$\left(\frac{x}{\sqrt{6}} \right)^2 + \left(\frac{y}{\sqrt{6}} \right)^2 + \left(\frac{z - 1}{\sqrt{3}} \right)^2 = 1, \quad z \geq 0.$$

$$\begin{aligned}
&= 16 \int_0^{2\pi} (\sin^4 t + \cos^4 t) dt = 16 \int_0^{2\pi} \left(\frac{1}{4}(1 - \cos 2t)^2 + \frac{1}{4}(1 + \cos 2t)^2\right) dt \\
&= 4 \int_0^{2\pi} (2 + 2 \cos^2 2t) dt = 8 \int_0^{2\pi} (1 + \frac{1}{2}(1 + \cos 4t)) dt \\
&= 8 \int_0^{2\pi} \left(\frac{3}{2} + \frac{1}{2} \cos 4t\right) dt = \{ \text{integral av cos över en hel period} = 0 \} \\
&= 12 \cdot 2\pi + 0 = 24\pi.
\end{aligned}$$

Vi ska lösa uppgiften med två metoder.

METOD 1 (byte av vektorfält)

Först gör vi det obligatoriska testet om vektorfältet är konservativt.

Vi har att

$$\frac{\partial \mathbf{F}}{\partial(x,y,z)} = \begin{pmatrix} * & -3y^2 & 0 \\ 3x^2 & * & 0 \\ 0 & 0 & * \end{pmatrix}$$

inte är symmetrisk, så vektorfältet är inte konservativt. Däremot ser vi att vektorfältet nästan är konservativt; det är bara index (1, 2) och (2, 1) som inte är lika. Om vi därför kompletterar $\mathbf{F}$ med vektorfältet $\mathbf{G} = 3x^2y \mathbf{e}_x - 3xy^2 \mathbf{e}_y$, d.v.s. betraktar vektorfältet

$$\mathbf{H} = \mathbf{F} + \mathbf{G},$$

så får vi ett konservativt vektorfält eftersom

$$\frac{\partial \mathbf{H}}{\partial(x,y,z)} = \begin{pmatrix} * & 3x^2 - 3y^2 & 0 \\ 3x^2 - 3y^2 & * & 0 \\ 0 & 0 & * \end{pmatrix}.$$

Då har vi alltså att

$$\begin{aligned}
\oint_C \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r} + \oint_C \mathbf{G} \cdot d\mathbf{r} &= \oint_C \mathbf{H} \cdot d\mathbf{r} = 0 \\
\Leftrightarrow \oint_C \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r} &= - \oint_C \mathbf{G} \cdot d\mathbf{r}.
\end{aligned}$$

Fördelen med $\mathbf{G}$ jämfört med $\mathbf{F}$ är att $\mathbf{G}$ endast har polynomkomponenter som är enklare att integrera analytiskt.

På kurvan C är

$$\begin{aligned}
\mathbf{G}(\mathbf{r}(t)) &= (3x(t)^2y(t), -3x(t)y(t)^2, 0) = (3\cos^2 t \sin t, -3\cos t \sin^2 t, 0), \\
d\mathbf{r}(t) &= \dot{\mathbf{r}}(t) dt = (-\sin t, \cos t, 2\cos 2t) dt.
\end{aligned}$$

16.5.6 Beräkna

$$\oint_C \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r}$$

runt kurvan

$$\mathbf{r}(t) = \cos t \mathbf{e}_x + \sin t \mathbf{e}_y + \sin 2t \mathbf{e}_z \quad (0 \leq t \leq 2\pi),$$

där $\mathbf{F} = (e^x - y^3) \mathbf{e}_x + (e^y + x^3) \mathbf{e}_y + e^z \mathbf{e}_z$.

Ledtråd: Visa att C ligger på ytan $z = 2xy$.

Låt oss först visa att kurvan C verkligen är sluten och att parametriseringen genomlöper kurvan exakt ett varv.

- Eftersom $\mathbf{r}(0) = (0, 0, 1) = \mathbf{r}(2\pi)$ är kurvan sluten.
- Om vi betraktar C nerprojicerad på x, y -planet,

$$\mathbf{r}_{x,y}(t) = \cos t \mathbf{e}_x + \sin t \mathbf{e}_y$$

så får vi enhetscirkeln genomlopt ett varv i positiv riktning. Varje (x, y) -värde på C antas alltså exakt en gång av parametriseringen, vilket visar att kurvan genomlöps exakt ett varv.

Vi får

$$\begin{aligned}
\oint_C \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r} &= - \oint_C \mathbf{G} \cdot d\mathbf{r} = - \int_0^{2\pi} \mathbf{G}(\mathbf{r}(t)) \cdot d\mathbf{r}(t) \\
&= - \int_0^{2\pi} (3 \cos^2 t \sin t, -3 \cos t \sin^2 t, 0) \cdot (-\sin t, \cos t, 2 \cos 2t) dt \\
&= - \int_0^{2\pi} (-3 \cos^2 t \sin^2 t - 3 \cos^2 t \sin^2 t + 0) dt \\
&= 6 \int_0^{2\pi} \cos^2 t \sin^2 t dt = 6 \int_0^{2\pi} \frac{1 + \cos 2t}{2} \cdot \frac{1 - \cos 2t}{2} dt \\
&= \frac{3}{2} \int_0^{2\pi} (1 - \cos^2 2t) dt = \frac{3}{2} \int_0^{2\pi} \left(1 - \frac{1 + \cos 4t}{2}\right) dt \\
&= \{ \text{integral av cos över en hel period} = 0 \} \\
&= \frac{3}{2} \cdot \frac{1}{2} 2\pi = \frac{3}{2}\pi.
\end{aligned}$$

METOD 2 (Stokes sats)

Enligt Stokes sats är linjeintegralen lika med

$$\oint_C \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r} = \iint_S (\nabla \times \mathbf{F}) \cdot d\mathbf{S},$$

där S är en yta med C som randkurva och $d\mathbf{S}$ är riktad uppåt eftersom C är positivt orienterad i x, y -planet.

Kurvan befinner sig på ytan $z = 2xy$ eftersom den uppfyller ytans ekvation

$$\text{VL} = z(t) = \sin 2t = 2 \cos t \sin t = 2x(t)y(t) = \text{HL}.$$

Ytan S kan vi därför välja som det ytstycke av $z = 2xy$ som begränsas av C . Vi har då att

$$\begin{aligned}
d\mathbf{S} &= \pm \left(\frac{\partial z}{\partial x}, \frac{\partial z}{\partial y}, -1 \right) dx dy = \pm (2y, 2x, -1) dx dy, \\
\nabla \times \mathbf{F} &= \begin{vmatrix} \mathbf{e}_x & \mathbf{e}_y & \mathbf{e}_z \\ \frac{\partial}{\partial x} & \frac{\partial}{\partial y} & \frac{\partial}{\partial z} \\ e^x - y^3 & e^y + x^3 & e^z \end{vmatrix} = (0, 0, 3x^2 + 3y^2),
\end{aligned}$$

och Stokes sats ger

$$\oint_C \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r} = \iint_S (\nabla \times \mathbf{F}) \cdot d\mathbf{S}$$

$$= \iint_D 3(0, 0, x^2 + y^2) \cdot (-2y, -2x, 1) dx dy$$

där D är ytans projektion på x, y -planet, d.v.s. enhetsdisken.

$$\begin{aligned}
&= 3 \iint_D (x^2 + y^2) dx dy = \{ \text{polära koordinater} \} \\
&= 3 \int_0^{2\pi} d\theta \int_0^1 r^3 dr = 3 \cdot 2\pi \cdot \frac{1}{4} = \frac{3}{2}\pi.
\end{aligned}$$